

ΨΗΦΙΣΜΑ (ΕΕ) 2023/1842 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ**της 10ης Μαΐου 2023****με τις παρατηρήσεις οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της απόφασης σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2021**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,

- έχοντας υπόψη την απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2021,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 99, το άρθρο 100 τρίτη περίπτωση και το παράρτημα V του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανάπτυξης,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A9-0114/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναπτυξιακή συνεργασία της ΕΕ, όπως ορίζεται στα άρθρα 208 έως 210 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), λειτουργεί σε παγκόσμιο πλαίσιο, όπως ορίζεται στην Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών (Ατζέντα 2030) και στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ).
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ διατηρεί σχέσεις συνεργασίας με μεγάλο αριθμό αναπτυσσόμενων χωρών, με κύριο στόχο την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης με πρωταρχικό σκοπό τη μείωση και την εξάλειψη της φτώχειας σε μακροπρόθεσμη βάση, με την παροχή αναπτυξιακών ενισχύσεων και τεχνικής βοήθειας στις δικαιούχες χώρες.
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ είναι να διαφυλάσσει και να προάγει τις αξίες και τα συμφέροντα της Ένωσης παγκοσμίως προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι και οι αρχές της εξωτερικής της δράσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5, στο άρθρο 8 και στο άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 1959 και έως το 2020, τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ) παρείχαν βοήθεια για την αναπτυξιακή συνεργασία στις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις της ΕΕ με τις χώρες ΑΚΕ και τις ΥΧΕ ήταν μια συμφωνία εταιρικής σχέσης που υπεγράφη στο Κοτονού («συμφωνία του Κοτονού») στις 23 Ιουνίου 2000 για περίοδο 20 ετών, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε έως τις 30 Ιουνίου 2022.
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ενδέκατο ΕΤΑ έχει φτάσει στο τελικό του στάδιο, καθώς η ρήτρα λήξης ισχύος του τέθηκε σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και, από το 2021, τα προγράμματα του ΕΤΑ έχουν συμπεριληφθεί στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) της Ένωσης. λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 θα συνεχίσουν να υπογράφονται ειδικές συμβάσεις για τις υφιστάμενες συμφωνίες χρηματοδότησης.
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπό το ΠΔΠ 2021-2027, οι ενισχύσεις στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τα κράτη ΑΚΕ ενσωματώνονται στον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη («ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη») και οι ενισχύσεις στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τις ΥΧΕ στην απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας⁽¹⁾.
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ δεν ενσωματώθηκαν στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ ενώ τόσο η εκτέλεσή τους όσο και η παρουσίαση των σχετικών στοιχείων εξακολουθούν να γίνονται χωριστά έως το κλείσιμό τους.
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων (ΓΔ ΙΝΤΡΑ)⁽²⁾ της Επιτροπής, ενώ ένα μικρό ποσοστό (0,25 %) των δαπανών του ΕΤΑ για το 2021 τελεί υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας.

(¹) Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας), (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6).

(²) Η ΓΔ DEVCO μετονομάστηκε σε ΓΔ ΙΝΤΡΑ τον Ιανουάριο του 2021.

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναπτυξιακή συνεργασία εξελίσσεται από μια πιο παραδοσιακή εστίαση στους κοινωνικούς τομείς προς μεγαλύτερη έμφαση στα αμοιβαία συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων, του εμπορίου και της ανάπτυξης οικονομικών τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας, της βιώσιμης ανάπτυξης, της εκπαίδευσης και της ισότητας των φύλων·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται διαρθρωτικές αλλαγές στον γεωργικό τομέα των αναπτυσσόμενων χωρών εταίρων, ιδίως με την ενδυνάμωση των τοπικών γεωργών μικρής κλίμακας, την παροχή βοήθειας για τη χρήση των νέων γεωργικών τεχνολογιών, την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης των υδάτων και τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην αγορά·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μέσω της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» (*), η ΕΕ συνεργάζεται επιτόπου με τα κράτη μέλη, με τοπικούς δικαιούχους και με τους άλλους χορηγούς βοήθειας για να επιφέρει από αντίκτυπο και αλλαγή μετασχηματισμού στις χώρες εταίρους· υπενθυμίζει ότι η δημοσιονομική στήριξη πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χωρών εταίρων καθώς και στις βασικές πολιτικές της Ένωσης· υπενθυμίζει ότι είναι επίσης αναγκαίο να μετρώνται οι επιδόσεις των προγραμμάτων και ο αντίκτυπός τους στις χώρες εταίρους και στους άμαχους πληθυσμούς·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναπτυξιακή συνεργασία αποτελεί συντρέχουσα αρμοδιότητα των κρατών μελών και της ΕΕ και ότι το άρθρο 208 της ΣΛΕΕ ορίζει ρητά ότι «Η πολιτική της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και οι αντίστοιχες πολιτικές των κρατών μελών αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλοενισχύονται.»·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δράσεις και ότι θα πρέπει να αλληλοενημερώνονται σχετικά με τις δράσεις που αναλαμβάνονται στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιωσιμότητα είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων και αποτελεσμάτων, και συγκεκριμένα για τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο της αναπτυξιακής βοήθειας·
- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παραδοσιακά, η εκτέλεση των ETA και η ανάπτυξη εν γένει πραγματοποιούνται σε επικίνδυνα, σύνθετα και ταχέως εξελισσόμενα περιβάλλοντα, τα οποία επιδεινώθηκαν το 2021 από την πανδημία της COVID-19 και την ασταθή πολιτική κατάσταση που βιώνουν ορισμένες από τις χώρες εταίρους της ΕΕ, γεγονός που εμποδίζει την εκτέλεση του ETA και των αντίστοιχων ελεγκτικών δραστηριοτήτων·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το συνεχώς διευρυνόμενο χάσμα μεταξύ των απαιτούμενων και των διαθέσιμων κονδυλίων για να αντιμετωπιστούν η εντεινόμενη κλιματική κρίση, η κρίση πείνας, η κρίση χρέους η ανθρωπιστική κρίση και άλλες κρίσεις προκαλεί ολοένα και μεγαλύτερη ανισότητα μεταξύ των βιομηχανικών και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και αυξανόμενα επίπεδα φτώχειας για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την προηγούμενη δήλωση, η προώθηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της δέουσας επιμέλειας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης είναι κείριας σημασίας για την επιτυχία των πράξεων δημοσιονομικής στήριξης της Ένωσης·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανθρωπιστική και αναπτυξιακή βοήθεια αποτελεί έκφραση μιας εκ των πραγμάτων παγκόσμιας αλληλεγγύης, η οποία κατοχυρώνεται στις Συνθήκες και βρίσκεται στον πυρήνα των αξιών της ΕΕ·

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

1. υπενθυμίζει τα δύο γεγονότα που σηματοδότησαν το 2021, δηλαδή ότι ήταν το πρώτο έτος μετά το τέλος του 11ου ETA (31 Δεκεμβρίου 2020), γεγονός που σημαίνει ότι το 2021 δεν υπήρχαν περαιτέρω συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων για έργα στο πλαίσιο του 11ου ETA και, επιπλέον, το 2021, η δημοσιονομική εκτέλεση των συμβάσεων του 10ου και του 11ου ETA (επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων: 2 118 εκατομμύρια EUR) και οι πληρωμές (3 393 εκατομμύρια EUR) επηρεάστηκε από την παρατεταμένη κρίση της COVID (*).

(*) Ένα εργαλείο που θα βοηθήσει τις αντιπροσωπείες της ΕΕ να συνεργαστούν καλύτερα με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη ανά χώρα, μέσω κοινού προγραμματισμού και υλοποίησης, <https://europa.eu/capacity4dev/wbt-team-europe>

(*) Ετήσιοι λογαριασμοί του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0321>

2. παρατηρεί ότι το ΕΤΑ αντιπροσωπεύει το 46,1 % του χαρτοφυλακίου της ΓΔ INTPA της Επιτροπής όσον αφορά τις πληρωμές το 2021, το οποίο ανήλθε σε 3 435 εκατομμύρια EUR (ήτοι 91,27 % του ετήσιου στόχου)· σημειώνει ότι οι πληρωμές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ανήλθαν σε 613 εκατομμύρια EUR· παρατηρεί ότι, δεδομένου ότι η ρήτρα λήξης ισχύος του 11ου ΕΤΑ έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, δεν υπήρξαν νέες αναλήψεις υποχρεώσεων το 2021, με εξαίρεση τις αναλήψεις υποχρεώσεων των κεφαλαίων που προέρχονται από επανεισροές στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ από πράξεις στο πλαίσιο του ένατου, 10ου και 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης· σημειώνει ότι οι πληρωμές της ΕΤΕπ σχετικά με την επενδυτική διευκόλυνση ΑΚΕ ανήλθαν σε 179 εκατομμύρια EUR·
3. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, λόγω της παρατεταμένης κατάστασης της νόσου COVID-19, το 50 % των αντιπροσωπειών στην υποσαχάρια Αφρική δεν πέτυχε τον ελάχιστο προβλεπόμενο στόχο πληρωμών (90 %)· τονίζει ότι οι πιο αξιοσημείωτες ήταν η Μαδαγασκάρη, η οποία έκλεισε σχεδόν πλήρως τα σύνορά της, γεγονός που καθιστά πολύ δύσκολη τη συνέχιση της εφαρμογής, όπως είχε αρχικά προβλεφθεί· το Τσαντ και η Γκάμπια λόγω αναστολής ή καθυστέρησης της εκτέλεσης· η Αιθιοπία, η Γουινέα (Κόνακρι) και το Μάλι, όπου οι πολιτικές κρίσεις επηρέασαν σοβαρά την εκτέλεση των πράξεων, με σημαντικό αντίκτυπο στις προβλεπόμενες πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης· σημειώνει, επιπλέον, ότι στον Ειρηνικό και στην Καραϊβική, οι περιορισμοί λόγω της νόσου COVID-19 επηρέασαν επίσης την εφαρμογή, στα Φίτζι και την Αϊτή, οι αρνητικές παράπλευρες επιπτώσεις, που απορρέουν από την επιδείνωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης, είχαν καταστροφικές επιπτώσεις στα έργα υποδομών·
4. χαιρετίζει τις τακτικές προσπάθειες της ΓΔ INTPA να μειώσει τις παλαιές προχρηματοδοτήσεις και τις παλαιές μη δαπανηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων με στόχο το 35 %· σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA υπερέβη τον στόχο μειώνοντας τις παλαιές προχρηματοδοτήσεις των ΕΤΑ κατά 46 % (50 % για άλλους τομείς βοήθειας) και κατά 39 % τόσο για τις παλαιές μη δαπανηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων των ΕΤΑ όσο και για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητάς της·
5. σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA πέτυχε τον στόχο της να μην υπερβαίνει το 15 % των παλαιών συμβάσεων για τα ΕΤΑ που είχαν λήξει· σημειώνει ότι συγκέντρωσε βαθμολογία 13 % για τα ΕΤΑ και 10 % για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητάς του· σημειώνει ότι, όσον αφορά τα ΕΤΑ, έχει σημειωθεί σταθερή βελτίωση από το 2017·

Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων στις οικονομικές καταστάσεις

6. σημειώνει ότι η προχρηματοδότηση σημείωσε μείωση κατά 101 εκατομμύρια EUR κυρίως λόγω των μειωμένων προκαταβολών που καταβλήθηκαν λόγω της μείωσης του αριθμού των συμβάσεων που υπογράφηκαν (3 670 εκατομμύρια EUR το 2020 έναντι 2 118 εκατομμυρίων EUR το 2021)· σημειώνει, επιπλέον, ότι η μείωση αυτή οφειλόταν κυρίως στις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν λόγω της συνεχιζόμενης πανδημίας της COVID-19 και των γεωπολιτικών κρίσεων και ότι, κατά συνέπεια, τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους αυξήθηκαν κατά 266 εκατομμύρια EUR ως αποτέλεσμα αυτής της σημαντικής μείωσης των προχρηματοδοτήσεων και άλλων πληρωμών·
7. σημειώνει τον σημαντικά χαμηλότερο αριθμό ανοικτών συμβάσεων στο τέλος του 2021, που προκλήθηκε τόσο από τη μείωση του ΕΤΑ όσο και από τον αρνητικό αντίκτυπο της συνεχιζόμενης κρίσης της COVID-19 και της γεωπολιτικής κρίσης στην υπογραφή νέων συμβάσεων, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των δεδουλευμένων εξόδων κατά 519 εκατομμύρια EUR·
8. σημειώνει, επιπλέον, ότι η συνολική μείωση των δαπανών των μέσων ενίσχυσης κατά 1 743 εκατομμύρια EUR αποτελεί συνδυασμένο αποτέλεσμα: αφενός, οι δύσκολες συνθήκες που σχετίζονται με την πανδημία της COVID-19 και την ασταθή γεωπολιτική κατάσταση σε αρκετές χώρες παρεμπόδισαν την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΤΑ το 2021 και, αφετέρου, η μείωση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του 10ου και των προηγούμενων ΕΤΑ συνάδει με τη μείωση των εν λόγω ΕΤΑ, με αποτέλεσμα λιγότερες ανοικτές συμβάσεις στο πλαίσιο των εν λόγω ΕΤΑ·
9. σημειώνει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή και η επαρκής χρηματοδότηση αποτελούν τα μέσα για να διασφαλιστεί η νομιμότητα και αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ· πιστεύει ότι όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια των συμβάσεων στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής, τόσο πιο βιώσιμα θα είναι τα έργα·

10. σημειώνει ότι η χρηματοδότηση του ΕΤΑ ύψους 600 000 000 EUR για άλλες δράσεις στις χώρες ΑΚΕ, η οποία αποδεδειγμένα πρόσφατα από τα κράτη μέλη, θα χρησιμοποιηθεί τώρα για μέτρα που συμβάλλουν στην ανακούφιση της παγκόσμιας επισιτιστικής κρίσης· είναι της άποψης ότι τα κονδύλια αυτά πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω στήριξη της τοπικής γεωργίας μικρής κλίμακας, καθώς και των αγροοικολογικών πρακτικών και των βιώσιμης αλιείας, οι οποίες ευνοούν την επισιτιστική αυτονομία των τοπικών κοινοτήτων, καθιστώντας τις λιγότερο εξαρτημένες από τις διακυμάνσεις στην παγκόσμια αγορά τροφίμων και γεωργίας· καλεί τα κράτη μέλη να απέχουν εφεξής συστηματικά από την αποδοχή της επιστροφής αποδεδειγμένων κονδυλίων του ΕΤΑ, δεδομένων των αναγκών για κονδύλια για να καλυφθούν επείγουσες ανάγκες στις χώρες ΑΚΕ και λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση από την Ένωση και τα κράτη μέλη της για τις αναπτυξιακές δεσμεύσεις καθώς και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στη Συνθήκη σχετικά με τη συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη·
11. τονίζει περαιτέρω ότι η αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της επισιτιστικής κρίσης απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές στον γεωργικό τομέα των αναπτυσσόμενων χωρών εταίρων, ιδίως μέσω της ενδυνάμωσης των τοπικών γεωργών μικρής κλίμακας ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν νέες γεωργικές τεχνολογίες, της εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης των υδάτων, και μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασής τους στην αγορά·

Αξιοπιστία των λογαριασμών

12. σημειώνει ότι ο προϋπολογισμός του 8ου ΕΤΑ (1995-2000) ήταν 12,8 δισεκατομμύρια EUR, ο προϋπολογισμός του 9ου ΕΤΑ (2000-2007) 13,8 δισεκατομμύρια EUR, ο προϋπολογισμός του 10ου ΕΤΑ (2008-2013) 22,7 δισεκατομμύρια EUR, και ο προϋπολογισμός του 11ου ΕΤΑ διαθέτει 30,5 δισεκατομμύρια EUR, εκ των οποίων 29,1 δισεκατομμύρια EUR έχουν διατεθεί στις χώρες ΑΚΕ και 0,4 δισεκατομμύρια EUR στις ΥΧΕ, με 1,1 δισεκατομμύρια EUR για διοικητικές δαπάνες·
13. σημειώνει ότι, το 2019, η Επιτροπή περάτωσε τις εναπομένουσες εκκρεμείς πράξεις για τα έργα του 8ου ΕΤΑ και ότι όλα τα υπόλοιπα και οι αποδεδειγμένες μεταφέρθηκαν στο 9ο ΕΤΑ· σημειώνει, επιπλέον, ότι, το 2021, η Επιτροπή ανακοίνωσε το οικονομικό και επιχειρησιακό κλείσιμο του 8ου ΕΤΑ και ότι όλες οι σχετικές δραστηριότητες έχουν ολοκληρωθεί, όλοι οι έλεγχοι έχουν διενεργηθεί και όλες οι συμβάσεις και οι δημοσιονομικές αποφάσεις έχουν κλείσει στους λογαριασμούς του ΕΤΑ·
14. εκφράζει την ικανοποίησή του διότι το Ελεγκτικό Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2021, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1877 ⁽⁵⁾ (δημοσιονομικού κανονισμού του ΕΤΑ) και τα λογιστικά πρότυπα στον δημόσιο τομέα·
15. αναγνωρίζει ότι, με την ενσωμάτωση των προγραμμάτων του ΕΤΑ στο ΠΔΠ της Ένωσης, ο έλεγχος του ΕΕΣ για το ΕΤΑ θα καταργηθεί σταδιακά καθώς μειώνονται οι πληρωμές του ΕΤΑ και αυξάνονται οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ· σημειώνει ότι, στη συνέχεια, το Ελεγκτικό Συνέδριο θα μεταφέρει σταδιακά πόρους για τον έλεγχο του προϋπολογισμού της ΕΕ· σημειώνει, ωστόσο, ότι η τρέχουσα προσέγγιση (χωριστή έκθεση για το ΕΤΑ) διατηρείται για τη διαδικασία δήλωσης αξιοπιστίας του 2022·

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά·
17. επαναλαμβάνει την ανησυχία του για πολλές πιθανές αιτίες για τη διαδοχή αρνητικών γνωμών του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών λόγω του γεγονότος ότι οι δαπάνες που εγκρίθηκαν στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα·

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1877 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 (ΕΕ L 307 της 3.12.2018, σ. 1).

18. σημειώνει ότι, για τον έλεγχο της κανονικότητας των μεταβάσεων, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέτασε δείγμα 140 πράξεων, που αντιπροσωπεύουν το πλήρες φάσμα των δαπανών από τα ΕΤΑ· σημειώνει, περαιτέρω, ότι το δείγμα περιλάμβανε 26 πράξεις που αφορούσαν το καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης για την Αφρική, 92 πράξεις που είχαν εγκριθεί από 17 αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽⁶⁾ και 22 πληρωμές που είχαν εγκριθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής ⁽⁷⁾.
19. διαπιστώνει με ανησυχία ότι από τις 140 πράξεις που εξετάστηκαν, οι 54 (38,8 %) περιείχαν σφάλματα, σε σύγκριση με 36 (25,7 %) το 2020 για τον ίδιο αριθμό πράξεων· τονίζει, επιπλέον, ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ποσοτικοποίησε 43 σφάλματα (31 το 2020), βάσει των οποίων εκτίμησε το επίπεδο σφάλματος για το οικονομικό έτος 2021 σε 4,6 % (3,8 % το 2020).
20. διαπιστώνει με ανησυχία ότι η τυπολογία των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν κατά το οικονομικό έτος 2021 ακολουθεί το πρότυπο του 2020, και συγκεκριμένα το εκτιμώμενο σφάλμα που σχετίζεται με τις μη επιλέξιμες δαπάνες (38,6 % το 2021, 38,2 % το 2020), τη σοβαρή μη τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων (14,6 % το 2021, 2,2 % το 2020), την απουσία βασικών δικαιολογητικών (23,3 % το 2021, 38,3 % το 2020) και τις δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν (18,1 % το 2021, 14,9 % το 2020).
21. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος υπερβαίνει συστηματικά το όριο σημαντικότητας (2 %), καθώς το 4,6 % των δαπανών που επηρεάζονται για το 8ο, 9ο, 10ο και 11ο ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2021 (σε σύγκριση με 3,8 % το 2020, 3,5 % το 2019, 5,2 % το 2018, 4,5 % το 2017, 3,3 % το 2016, 3,8 % το 2014 και 2015, 3,4 % το 2013 και 3 % το 2012)· σημειώνει ότι, σε σύγκριση με το οικονομικό έτος 2020, η αύξηση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος είναι 0,8 % (0,3 % το 2020)· επαναλαμβάνει ότι είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα αίτια αυτής της αύξησης.
22. αναγνωρίζει ότι, όσον αφορά το 2020, λόγω της πανδημίας της COVID-19, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει επιτόπιες επισκέψεις στις αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽⁸⁾, κι έτσι δεν ήταν σε θέση να διενεργήσει ορισμένες ελεγκτικές διαδικασίες, και ιδίως να επαληθεύσει την εκτέλεση των συμβάσεων για τις επιλεγμένες πράξεις, και, ως εκ τούτου, το ελεγκτικό έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιορίστηκε κυρίως σε ελέγχους βάσει εγγράφων των πράξεων και των έργων μέσω της εξ αποστάσεως σύνδεσης με τους ελεγχόμενους· σημειώνει, ωστόσο, ότι, σύμφωνα με τις απαντήσεις της Επιτροπής σε γραπτές ερωτήσεις και τη συζήτηση για ακρόαση που πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η έλλειψη επιτόπιων επισκέψεων οδήγησε σε αυξημένη κατάχρηση κονδυλίων· σημειώνει, επιπλέον, ότι η Επιτροπή πιστεύει ότι η προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη» συνέβαλε στον πολύ στενότερο συντονισμό σε επίπεδο δικαιούχου χώρας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, αυξάνοντας τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και τη λογοδοσία.

Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα των συστημάτων παρακολούθησης και διασφάλισης

23. σημειώνει το συμπέρασμα της ΓΔ INTPA σχετικά με τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των ελέγχων για τους οποίους είναι υπεύθυνη (αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία του συστήματος ελέγχου της) ⁽⁹⁾· τονίζει, ωστόσο, ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως και τα προηγούμενα έτη, θεωρεί ότι η συχνότητα των διαπιστωθέντων σφαλμάτων — συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που περιλαμβάνονται σε τελικές αιτήσεις που είχαν υποβληθεί σε εκ των προτέρων εξωτερικούς ελέγχους και επαλήθευση δαπανών — καταδεικνύει αδυναμίες στους εν λόγω ελέγχους· ζητεί από την Επιτροπή, δεδομένου του υψηλού ποσοστού σφάλματος κάθε χρόνο, να επανεξετάσει τη στρατηγική εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων της και να γενικεύσει περαιτέρω την ψηφιοποίηση για συστηματικότερους ελέγχους με προτεραιότητα στις χώρες εταίρους όπου εντοπίστηκαν τα περισσότερα σφάλματα.
24. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, όπως το έπραξαν το 2020, η Επιτροπή και οι εταίροι υλοποίησης διέπραξαν περισσότερα σφάλματα σε πράξεις που αφορούσαν επιχορηγήσεις και συμφωνίες συνεισφοράς και ανάθεσης με δικαιούχους χώρες, διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς των κρατών μελών σε σύγκριση με άλλες μορφές στήριξης (όπως αυτές που καλύπτουν συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών)· σημειώνει, επιπλέον, ότι από τις 92 πράξεις αυτού του είδους που εξέτασε το Ελεγκτικό Συνέδριο, 39 περιείχαν προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 81 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

⁽⁶⁾ Μποτσουάνα, Μπουρκίνα Φάσο, Τζιμπουτί, Ανατολικό Τιμόρ, Αιθιοπία, Γκάνα, Γουινέα Μπισάου, Αϊτή, Τζαμάικα, Λιβερία, Μαλάουι, Μάλι, Νίγηρας, Νιγηρία, Τανζανία, Ουγκάντα και Ζάμπια.

⁽⁷⁾ Και οι 140 πληρωμές πραγματοποιήθηκαν μέσω της ΓΔ INTPA.

⁽⁸⁾ Μποτσουάνα, Μπουρκίνα Φάσο, Αιθιοπία, Γκάνα, Γουινέα Μπισάου, Αϊτή, Λιβερία, Μαλάουι, Νίγηρας, Νιγηρία, Τανζανία, Ουγκάντα και Ζάμπια.

⁽⁹⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ INTPA για το 2021, σ. 51.

25. γνωρίζει, όπως δήλωσε η Επιτροπή στις απαντήσεις της ⁽¹⁰⁾ στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι η Επιτροπή δραστηριοποιείται σε τρίτες χώρες σε σύνθετα πολιτικά και τεχνικά πλαίσια, σε συνεργασία με πολλούς εταίρους, όπως χώρες εταίρους, διεθνείς οργανισμούς ή οργανισμούς των κρατών μελών· σημειώνει, επιπλέον, ότι, ενώ τα σχέδια δράσης καταρτίζονται τακτικά για τη διατήρηση των ποσοστών σφάλματος σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα, η Επιτροπή θεωρεί απίθανο, στο πλαίσιο αυτό, ένα σενάριο μηδενικού σφάλματος·
26. ζητεί εκ νέου από την Επιτροπή, επαναλαμβάνοντας τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να επανεξετάσει την προσέγγιση κόστους-αποτελεσματικότητας που χρησιμοποιείται στους εκ των υστέρων ελέγχους, καθώς ενδέχεται να μην είναι αποτελεσματική και να οδηγήσει ακριβώς στις αδυναμίες που επισήμαναν τόσο το Ελεγκτικό Συνέδριο όσο και το Κοινοβούλιο·
27. σημειώνει με ανησυχία ότι, με βάση την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σε 15 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων και σε οκτώ περιπτώσεις μη προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων, η Επιτροπή διέθετε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την έγκριση των δαπανών· σημειώνει, επιπλέον, ότι, σύμφωνα με την αξιολόγηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εάν η Επιτροπή είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν κατά 2.4 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο, σε σύγκριση με 1,19 ποσοστιαίες μονάδες το 2020·
28. σημειώνει, με βάση την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ότι 25 πράξεις που περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα, οι οποίες συνέβαλαν κατά 1,9 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, υποβλήθηκαν σε λογιστικό έλεγχο ή επαλήθευση δαπανών· σημειώνει, επιπλέον, ότι το σύστημα ελέγχου της ΓΔ INTPA βασίζεται σε εκ των προτέρων ελέγχους και ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στις εκθέσεις ελέγχου/επαλήθευσης που περιγράφουν τις εργασίες που όντως πραγματοποιήθηκαν δεν επέτρεψαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο να αξιολογήσει κατά πόσον τα σφάλματα θα μπορούσαν να είχαν εντοπιστεί και διορθωθεί κατά τη διάρκεια των εν λόγω προληπτικών ελέγχων, δεδομένου ότι οι εκθέσεις δεν καλύπτουν το 100 % των αναφερόμενων δαπανών, ούτε παρέχουν επαρκείς λεπτομέρειες για να επιβεβαιωθεί αν τα στοιχεία στα οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε σφάλματα αποτελούσαν μέρος των προληπτικών ελέγχων·
29. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναθεώρηση από την Επιτροπή, τον Σεπτέμβριο του 2021 και τον Μάιο του 2022, των όρων αναφοράς των επαληθεύσεων δαπανών· σημειώνει ότι η Επιτροπή προβλέπει την περαιτέρω εμπάδυνση των αναλύσεων και την αντιμετώπιση άλλων πτυχών, όπως η δειγματοληψία, και την ενσωμάτωση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν και των απαντήσεων μιας έρευνας που διεξήχθη τον Φεβρουάριο του 2022 μεταξύ των χρηστών της σύμβασης-πλαίσιου για τους ελέγχους·
30. υπογραμμίζει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο εντόπισε δύο τομείς δαπανών στους οποίους οι πράξεις είναι λιγότερο επιρρεπείς σε σφάλματα λόγω ειδικών όρων πληρωμής: α) η δημοσιονομική στήριξη και β) τα έργα πολλαπλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανώσεις βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης» ⁽¹¹⁾· σημειώνει ότι το 2021, το Συνέδριο έλεγξε τέσσερις πράξεις δημοσιονομικής στήριξης και οκτώ έργα στο πλαίσιο του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης» υπό τη διαχείριση διεθνών οργανώσεων·
31. θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, ορισμένοι διεθνείς οργανισμοί παρείχαν περιορισμένη μόνο πρόσβαση σε έγγραφα (π.χ. σε μορφή μόνο για ανάγνωση), εμποδίζοντας το Ελεγκτικό Συνέδριο να λάβει αντίγραφα των εγγράφων, εμποδίζοντας έτσι τον σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελέγχου και οδηγώντας σε καθυστερήσεις και, ως εκ τούτου, εμποδίζοντας το Ελεγκτικό Συνέδριο να εκπληρώσει το θεμελιώδες προνόμιό του, όπως διασφαλίζεται από τη ΣΛΕΕ, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως στις σχετικές παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις ετήσιες εκθέσεις του για το 2018 και το 2020· αναγνωρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής να αντιμετωπίσει το πρόβλημα μέσω της ενεργού συνεργασίας με τους ενδιαφερόμενους διεθνείς οργανισμούς των οποίων οι πράξεις συνέβαλαν στο ποσοστό σφάλματος, τόσο μέσω του εντοπισμού πρακτικών λύσεων όσο και μέσω διαλόγου υψηλού επιπέδου· εκφράζει την ικανοποίησή του για ορισμένα θετικά αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών: η συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα έχει βελτιωθεί στο πλαίσιο του ελέγχου του ΕΕΣ για το 2021 σε σύγκριση με το 2020· επιμένει, ωστόσο, ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα και καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες και να ενισχύσει τη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πλήρη, απεριόριστη και έγκαιρη πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, επιτρέποντας στο Ελεγκτικό Συνέδριο να ελέγχει τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης·

⁽¹⁰⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_EL.pdf (σ. 383).

⁽¹¹⁾ Βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν διατίθενται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων και διακριτών στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή τεκμαίρεται ότι τα έξοδα ακολουθούν τους κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ, εφόσον στο συνολικό συγκεντρωθέν ποσό περιλαμβάνονται επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτουν τη συνεισφορά της ΕΕ, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2021/annualreports-2021_EL.pdf

32. σημειώνει ότι η δέκατη μελέτη της ΓΔ INTPA για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (ΥΠΣ), η οποία εκπονήθηκε από εξωτερικό ανάδοχο για λογαριασμό της το 2021, εκτίμησε ότι το συνολικό υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος είναι χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2 % που έχει ορίσει η Επιτροπή για έκτο συνεχές έτος: 1,14 % (0,95 % το 2020).
33. τονίζει ότι, σύμφωνα με την αξιολόγηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η μελέτη για το ΥΠΣ δεν συνιστά εντολή παροχής διασφάλισης ή έλεγχου και βασίζεται στη μεθοδολογία και το εγχειρίδιο για το ΥΠΣ που παρέχει η ΓΔ INTPA· τονίζει, επιπλέον, ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει περιγράψει στις ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τα ΕΤΑ για την περίοδο 2017-2020 τους περιορισμούς των μελετών που ενδέχεται να συνέβαλαν στην υποτίμηση του συστηματικού υπολοιπούμενου ποσοστού σφάλματος·
34. σημειώνει τη γνώμη του ΕΕΣ, σύμφωνα με την οποία ο βαθμός εξάρτησης από το έργο άλλων ελεγκτών αποτελεί κρίσιμη πτυχή της μελέτης για το ΥΠΣ, εξηγώντας ότι υπάρχουν τρία πιθανά σενάρια: α) μη επίδειξη εμπιστοσύνης στις ελεγκτικές εργασίες τρίτων, με διενέργεια πλήρων ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης· β) επίδειξη μερικής εμπιστοσύνης στις ελεγκτικές εργασίες τρίτων, με διενέργεια μειωμένων ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης· γ) επίδειξη πλήρους εμπιστοσύνης στις ελεγκτικές εργασίες τρίτων και καμία περαιτέρω ελεγκτική δοκιμασία· σημειώνει ότι η πλήρης εξάρτηση αυξήθηκε από το 15 % των πράξεων το 2020 στο 34 % των πράξεων το 2021· συμμερίζεται, επομένως, την άποψη του ΕΕΣ ότι η τόσο εκτεταμένη εξάρτηση από το έργο άλλων ελεγκτών αντιβαίνει στον σκοπό μιας μελέτης για το ΥΠΣ, η οποία συνιστάται στην εκτίμηση του ποσοστού σφαλμάτων που έχουν διαφύγει όλους τους διαχειριστικούς ελέγχους της ΓΔ INTPA για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση τέτοιων σφαλμάτων·
35. σημειώνει ότι, από το 2018, η ΓΔ INTPA μείωσε σημαντικά το πεδίο εφαρμογής των επιφυλάξεων (δηλαδή το μερίδιο των δαπανών που καλύπτονται από αυτές) στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) και ότι, ομοίως, η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2021 δεν περιλαμβάνει επιφυλάξεις·
36. συμμερίζεται την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η έλλειψη επιφυλάξεων στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2021 είναι αδικαιολόγητη και θεωρεί ότι αυτό οφείλεται εν μέρει στους περιορισμούς της μελέτης για το ΥΠΣ, δεδομένου ότι τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εν λόγω μελέτη αφορούν επίσης τις εκτιμήσεις των ποσών σε κίνδυνο που βασίζονται σε αυτήν· σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA εκτιμά ότι το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 79,65 εκατομμύρια EUR (1,41 % των δαπανών του 2021) και το συνολικό επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο σε 66,03 εκατομμύρια EUR· σημειώνει, επιπλέον, ότι από το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή, η ΓΔ INTPA εκτιμά ότι 13,62 εκατομμύρια EUR (ή το 24 %) θα αποτελέσουν αντικείμενο διορθώσεων στο πλαίσιο των εξακριβώσεων που θα διενεργήσει τα επόμενα χρόνια (το ποσό αυτό είναι γνωστό ως «διορθωτική ικανότητα») ⁽¹²⁾·
37. σημειώνει ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 2019 και 2020, η ΓΔ INTPA εξέτασε τον καλύτερο τρόπο ενσωμάτωσης των συστάσεων του ΕΕΣ, πραγματοποιώντας αλλαγές στο εγχειρίδιο και τη μεθοδολογία για το ΥΠΣ, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη το αναμενόμενο κόστος και τα αναμενόμενα οφέλη· σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA επικαιροποίησε το εγχειρίδιο και τη μεθοδολογία της μελέτης για το ΥΠΣ τον Ιανουάριο του 2022·
38. σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA εργάζεται για τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της για τον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητας και ότι, το 2021, συνέχισε τις δραστηριότητες κατάρτισης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τις ανακτήσεις και την ποιότητα των λογιστικών δεδομένων· σημειώνει ότι, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ΓΔ INTPA διενήργησε στοχευμένους ελέγχους των ενταλάτων εισπραχής για τη διόρθωση των αποκλίσεων που εντοπίστηκαν· σημειώνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέτασε τον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητας για το 2021 και ότι, αφού έλεγξε το 35 % (σε αξία) του συνολικού πληθυσμού των ανακτήσεων, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν εντόπισε σφάλματα στο δείγμα·
39. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία ενός «πίνακα δημοσιονομικών αποτελεσμάτων», ο οποίος θα περιλαμβάνει έξι δείκτες ⁽¹³⁾, σε μια προσπάθεια να καταστεί πιο συνεκτική η υποβολή δημοσιονομικών εκθέσεων σε όλες τις Γενικές Διευθύνσεις της Επιτροπής· σημειώνει ότι το 2021 προστέθηκαν τέσσερις ακόμη δείκτες ⁽¹⁴⁾· σημειώνει ότι έξι από αυτούς τους δέκα δείκτες ίσχυαν για το ΕΤΑ και τα καταπιστευματικά ταμεία το 2021· σημειώνει ότι, όσον αφορά τη «συνολική απορρόφηση των αναλήψεων υποχρεώσεων», η ΓΔ INTPA πέτυχε αποτέλεσμα 99 % για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 97 % για το ΕΤΑ το 2021, σε σύγκριση με 95 % και 94 % αντίστοιχα το 2020 και για τις «έγκαιρες πληρωμές», η ΓΔ INTPA πέτυχε 97 % για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 95 % για το ΕΤΑ το 2021, σε σύγκριση με 98 % και 97 % αντίστοιχα το 2020·

⁽¹²⁾ ΕΕΔ της ΓΔ INTPA για το 2021, σ. 34.

⁽¹³⁾ Οι δείκτες είναι οι εξής: 1) εκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων, 2) εκτέλεση των προβλέψεων για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, 3) εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών, 4) εκτέλεση των προβλέψεων για τις πιστώσεις πληρωμών, 5) συνολική απορρόφηση των αναλήψεων υποχρεώσεων και 6) έγκαιρες πληρωμές.

⁽¹⁴⁾ Οι τέσσερις πρόσθετοι δείκτες είναι οι ακόλουθοι: 7) έγκαιρες αποδοσεμύσεις, 8) χρόνος που απαιτείται για την καταχώριση των τιμολογίων, 9) ποιότητα λογιστικών δεδομένων, 10) ποιότητα των δεδομένων διαχείρισης.

Πρόληψη, εντοπισμός και διόρθωση της απάτης

40. σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA έχει αναπτύξει και εφαρμόσει τη δική της στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης από το 2014, με βάση τη μεθοδολογία που παρέχει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), και ότι, από την έναρξη ισχύος της, έχουν πραγματοποιηθεί τρεις επικαιροποιήσεις, εκ των οποίων η τελευταία εγκρίθηκε το 2021· σημειώνει ότι η εφαρμογή της στρατηγικής παρακολουθείται και η διοίκηση λαμβάνει εξαμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με τις εν εξελίξει έρευνες της OLAF και τη συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις της OLAF· σημειώνει, επιπλέον, ότι το νέο σχέδιο δράσης της ΓΔ INTPA που εγκρίθηκε το 2021 περιλαμβάνει 16 εσωτερικές δράσεις, εκ των οποίων το 80 % υλοποιήθηκαν εντός της αναφερόμενης προθεσμίας ή σύμφωνα με την προβλεπόμενη επανάληψη και το υπόλοιπο 20 % των δράσεων είτε βρίσκονται σε εξέλιξη είτε με προθεσμία υλοποίησης το 2022, ενώ η ολοκλήρωσή τους αναμένεται για το 2022 ⁽¹⁵⁾.
41. σημειώνει ότι η ΓΔ INTPA συνέβαλε επίσης στη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και υλοποίησε εγκαίρως τη δράση 33 του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (SWD(2021)0262) ⁽¹⁶⁾· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η ΓΔ INTPA έδωσε συνέχεια μόνο στο 33 % των δημοσιονομικών συστάσεων της OLAF και ότι, συνολικά, το 20 % των δημοσιονομικών συστάσεων (που εκδόθηκαν την περίοδο 2017-2021) έχουν υλοποιηθεί πλήρως, το 20 % έχει υλοποιηθεί εν μέρει, το 60 % βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης ή βρίσκεται ακόμη υπό ανάλυση· επιμένει ότι πρέπει να βελτιωθεί η ταχύτητα υλοποίησης των συστάσεων της OLAF, παρά το γεγονός ότι οι επαναλαμβανόμενες δυσκολίες στην υλοποίηση των συστάσεων της OLAF οφείλονται, μεταξύ άλλων, σε νομικές ιδιαιτερότητες και περιορισμούς, όπως οι χρονοβόρες νομικές ενέργειες, η λήξη της προθεσμίας παραγραφής, η πτώχευση·
42. σημειώνει ότι, στο τέλος του 2021, η ΓΔ INTPA γνώριζε 23 εν εξελίξει έρευνες (17 το 2020, 19 το 2019) και ότι η OLAF περάτωσε τρεις έρευνες με οικονομικές, διοικητικές και/ή δικαστικές συστάσεις και δύο έρευνες χωρίς συστάσεις·
43. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη νέα διαδικτυακή κατάρτιση σχετικά με την πρόληψη της απάτης στις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, την έναρξη ενημερωτικής εκστρατείας αφιερωμένης στους εξωτερικούς εταίρους της ΓΔ INTPA, τη συνεχιζόμενη συγκέντρωση και διανομή πληροφοριών από τον ανταποκριτή της ΓΔ για την καταπολέμηση της απάτης σε στενή συνεργασία με το δίκτυο καταπολέμησης της απάτης της INTPA και την OLAF, επικαιροποιήσεις ιστοσελίδων και εγχειριδίων, ετήσιο σημείωμα και ενημερωτική εκστρατεία προς όλο το προσωπικό σχετικά με τα εργαλεία πρόληψης της απάτης και επιβολής κυρώσεων κατά της απάτης·
44. καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει περαιτέρω τους ελέγχους προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των σφαλμάτων στις συναλλαγές και να εφαρμόσει πλήρως τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
45. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η νομιμότητα και η αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ εξαρτάται από την ορθή υλοποίηση των δραστηριοτήτων και την κατάλληλη χρηματοδότησή τους· καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει περαιτέρω τους ελέγχους προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των σφαλμάτων στις συναλλαγές και να εφαρμόσει πλήρως τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου·

Πιθανή επίπτωση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους λογαριασμούς των ΕΤΑ για το 2021

46. σημειώνει ότι κατόπιν της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ των δύο μερών σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (εφεξής «η συμφωνία αποχώρησης»), το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύθηκε να παραμείνει συμβαλλόμενο μέρος των ΕΤΑ έως το κλείσιμο του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και όλων των προηγούμενων που δεν έχουν ακόμη κλείσει· σημειώνει, επιπλέον, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προηγούμενα ΕΤΑ έως το κλείσιμό τους·

⁽¹⁵⁾ ΕΕΔ της ΓΔ INTRA για το 2021 (σ. 43).

⁽¹⁶⁾ Κατά περίπτωση, να συμπεριλάβουν ειδικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης μεταξύ των «προϋποθέσεων» για τη δημοσιονομική στήριξη. Για τη δημοσιονομική στήριξη και τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, κατά περίπτωση, να βελτιωθούν οι στρατηγικές ελέγχου και να ενισχυθούν οι μηχανισμοί επαλήθευσης, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021SC0262>

47. σημειώνει ότι η συμφωνία αποχώρησης ορίζει επίσης ότι, στις περιπτώσεις που υπάρχουν ποσά από έργα στο πλαίσιο του δέκατου ή προηγούμενων ΕΤΑ, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί ή έχουν αποδεσμευθεί την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης συμφωνίας, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των εν λόγω ποσών δεν θα επαναχρησιμοποιηθεί και ότι το ίδιο ισχύει για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα κεφάλαια που δεν έχουν δεσμευθεί ή αποδεσμευτεί στο πλαίσιο του ενδέκατου ΕΤΑ μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021.
48. εκφράζει την ικανοποίησή του για το συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι δεν υπάρχει δημοσιονομικός αντίκτυπος για τους λογαριασμούς των ΕΤΑ του 2021 και ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αντικατοπτρίζουν ορθά την κατάσταση της διαδικασίας αποχώρησης εκείνη την ημερομηνία.

Ενωσιακή δημοσιονομική στήριξη

49. σημειώνει, με βάση τις ενοποιημένες απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο προς την Επιτροπή, ότι οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΤΑ ανήλθαν σε 340 εκατομμύρια EUR το 2021· 25 χώρες ΑΚΕ και 10 υπερπόντιες χώρες και εδάφη επωφελήθηκαν από δημοσιονομική στήριξη στο πλαίσιο του ΕΤΑ το 2021.
50. σημειώνει ότι, κατά τα τελευταία 2 έτη, η δημοσιονομική στήριξη της ΕΕ βοήθησε τις χώρες με συνολικές πληρωμές ύψους 4,2 δισεκατομμυρίων EUR — 3 δισεκατομμύρια EUR το 2020 και 1,2 δισεκατομμύρια EUR το 2021 για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων σε διάφορους τομείς και για την πρόληψη περαιτέρω οικονομικών και κοινωνικών δυσχερειών· σημειώνει, επιπλέον, ότι οι προσπάθειες για την εμπροσθοβαρή διάθεση πόρων το 2020 δεν μπόρεσαν να αντισταθμιστούν πλήρως το 2021, καθώς ο νέος Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας «Η Ευρώπη στον κόσμο» τέθηκε σε ισχύ κατά τη διάρκεια του έτους και ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας μόλις στο τέλος του 2021· σημειώνει ότι, επιπλέον, οι πολιτικοί φραγμοί και οι εγχώριες κρίσεις εμπόδισαν την εφαρμογή των εν εξελίξει προγραμμάτων σε αρκετές χώρες.
51. σημειώνει ότι η υποσαχάρια Αφρική παραμένει ο μεγαλύτερος αποδέκτης δημοσιονομικής στήριξης της ΕΕ (35 %), ακολουθούμενη από την ευρωπαϊκή γειτονία (31 %), την Ασία (16 %), τη Λατινική Αμερική (6 %), τα Δυτικά Βαλκάνια (4 %), την Καραϊβική (3 %), τις υπερπόντιες χώρες/εδάφη (3 %) και την περιοχή του Ειρηνικού (2 %)· σημειώνει, επιπλέον, ότι, ανά τύπο σύμβασης, οι συμβάσεις εκτέλεσης τομεακών μεταρρυθμίσεων υπερτερούν των συμβάσεων οικοδόμησης κράτους και ανθεκτικότητας και των συμβάσεων ΣΒΑ, με 79 % της αξίας του χαρτοφυλακίου, σε σύγκριση με 19 % και 2 % αντίστοιχα.
52. υπογραμμίζει ότι η δημοσιονομική στήριξη της ΕΕ αποτελεί μέσο για την παροχή αποτελεσματικής βοήθειας, μεταξύ άλλων σε καταστάσεις κρίσης, και συμβάλλει στην ενίσχυση των συστημάτων και των δημοσιονομικών διαδικασιών των χωρών για την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών και την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διατηρηθεί ο μηχανισμός παγκόσμιας πρόσβασης σε εμβόλιο κατά της COVID-19 (COVAX), ώστε να μεγιστοποιηθούν οι πιθανότητες πρόσβασης των ατόμων στις συμμετέχουσες χώρες σε εμβόλια κατά της COVID-19 ή σε άλλα εμβόλια σε περίπτωση νέας κατάστασης κρίσης όσο το δυνατόν ταχύτερα, δικαιότερα και ασφαλέστερα· τονίζει, επιπλέον, ότι διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο κατά τη διάρκεια της πανδημίας της COVID-19, προσφέροντας πρόσθετα δημοσιονομικά περιθώρια για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας· αναγνωρίζει ότι οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συνεχιστούν στο εγγύς μέλλον ενόψει των καταστροφικών παγκόσμιων επιπτώσεων του ρωσικού επιθετικού πολέμου κατά της Ουκρανίας.
53. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η εξάλειψη της φτώχειας, η προώθηση των δημοκρατικών αξιών και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος παραμένουν μεταξύ των μεγαλύτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε σήμερα· υπενθυμίζει ότι ένας κόσμος με 1,2 δισεκατομμύρια ανθρώπους σε 111 αναπτυσσόμενες χώρες ⁽¹⁷⁾ που ζουν σε ακραία πολυδιάστατη φτώχεια είναι άνοιχος και μη βιώσιμος από οικολογική άποψη· ζητεί κατάλληλη χρηματοδότηση προκειμένου να ανακοπεί η συνεχιζόμενη τάση απομάκρυνσης από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
54. τονίζει ότι η εξάλειψη της φτώχειας δεν αποτελεί καθήκον φιλανθρωπίας, αλλά πράξη δικαιοσύνης και το κλειδί για την απελευθέρωση ενός τεράστιου ανθρώπινου δυναμικού· τονίζει, επιπλέον, ότι χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις, ο κύκλος της φτώχειας τείνει να διαιωνίζεται σε πολλαπλά μέτωπα, καθώς οικογένειες με περιορισμένα ή καθόλου περιουσιακά στοιχεία παγιδεύονται στη φτώχεια και αντιμετωπίζουν χρόνιες ελλείψεις τροφίμων, κακή υγεία, κλυδωνισμούς αλλαγών που προκαλούνται από το κλίμα και κοινωνικούς στιγματισμούς· υπογραμμίζει ότι οι οικογένειες που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές παραμένουν αποσυνδεδεμένες από πολλές βασικές υπηρεσίες, όπως το καθαρό νερό και η αποχέτευση, η υγειονομική περίθαλψη και τα συστήματα αγοράς, τα οποία διατηρούν ή και επιδεινώνουν ακόμα την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση.

⁽¹⁷⁾ Δείκτης παγκόσμιας πολυδιάστατης φτώχειας για το 2022 (MPI).

55. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι άνθρωποι, και ιδίως οι νέοι, θα πρέπει να είναι σε θέση να ζουν, να σπουδάζουν και να εργάζονται στη χώρα και την περιφέρειά τους· υπογραμμίζει ότι, χωρίς αποτελεσματικά και αποδοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της φτώχειας και εξορθολογισμένη στήριξη της μικροχρηματοδότησης και της ανάπτυξης επιχειρηματιών μικρής κλίμακας, τα μεταναστευτικά ρεύματα για οικονομικούς λόγους θα συνεχίσουν να αυξάνονται, και συγκεκριμένα η διαρροή εγκεφάλων, με αποτέλεσμα πολλαπλές προκλήσεις τόσο για τις χώρες προορισμού όσο και για τις χώρες προέλευσης·
56. πιστεύει ακράδαντα ότι μια πολυδιάστατη και ολιστική προσέγγιση της ακραίας φτώχειας είναι η καλύτερη προσέγγιση και επαναλαμβάνει ότι η εκπαίδευση (και η κατάρτιση) αποτελεί τόσο ανθρώπινο δικαίωμα όσο και το ισχυρότερο εργαλείο για την καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων·
57. τονίζει ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις, στις αναπτυσσόμενες χώρες 64 εκατομμύρια παιδιά δεν φοιτούν στο δημοτικό σχολείο· τονίζει ότι ιδίως τα κορίτσια έχουν πληγεί ιδιαίτερα, καθώς τα δικαιώματά τους σε ποιοτική εκπαίδευση συνέχισαν να υπονομεύονται περαιτέρω λόγω του κλεισίματος των σχολείων, της έλλειψης πρόσβασης σε εξ αποστάσεως μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής, και της μείωσης των εθνικών προϋπολογισμών για την εκπαίδευση λόγω της πίεσης που ασκείται στις εθνικές οικονομίες· τονίζει, επιπλέον, ότι ένας από τους σημαντικότερους λόγους είναι η βία στις περιοχές συγκρούσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη στον κόσμο, ενώ ο άλλος μεγάλος φραγμός — συχνά στενά συνδεδεμένος με συγκρούσεις — είναι η φτώχεια· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να καταστούν οι ίσες ευκαιρίες στο επίκεντρο της ανάπτυξης· τονίζει ότι η ενδυνάμωση των γυναικών και η πρόσβαση σε επαρκή εκπαίδευση στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως για τα κορίτσια και τις γυναίκες, αποτελεί σημαντικό βήμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και της επισιτιστικής ανασφάλειας· τονίζει, επιπλέον, ότι η προσβασιμότητα των νέων γυναικών σε ευρωπαϊκά έργα, επιχειρηματική κατάρτιση και κονδύλια πρέπει να ενθαρρύνεται στις χώρες εταίρους, καθώς οι γυναίκες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες·
58. σημειώνει ότι η Ένωση στηρίζει την εκπαίδευση σε περίπου 100 χώρες και μέσω εταιρικών σχέσεων όπως η Παγκόσμια Σύμπραξη για την Εκπαίδευση ⁽¹⁸⁾ και το πρόγραμμα Education Cannot Wait ⁽¹⁹⁾, και εξακολουθεί να προωθεί την ισότητα των φύλων σε συνεργασία με κυβερνήσεις και μη κυβερνητικούς φορείς·
59. επικροτεί την προτεραιότητα της Επιτροπής να υπερβεί τον καθορισμένο στόχο του 10 % και να φτάσει το 13 % για την εκπαίδευση του συνολικού χαρτοφυλακίου της ΓΔ INTPA·
60. σημειώνει ότι, το 2021, η ΕΕ εκταμίευσε 85 εκατομμύρια EUR από το ΕΤΑ για τη στήριξη της εκπαίδευσης στις χώρες εταίρους, συμβάλλοντας στην εγγραφή περισσότερων από 32 εκατομμυρίων σπουδαστών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και σχεδόν 3 εκατομμυρίων σπουδαστών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατά την περίοδο 2018-2020· σημειώνει ότι από τα 85 εκατομμύρια EUR, 6 εκατομμύρια EUR χρησιμοποιήθηκαν για τη στήριξη έργων κινητικότητας και ανάπτυξης ικανοτήτων του Erasmus για τις χώρες ΑΚΕ, 31 εκατομμύρια EUR εκταμιεύθηκαν για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση — από το ποσό αυτό 5 εκατομμύρια EUR καταβλήθηκαν στο πλαίσιο προγραμμάτων δημοσιονομικής στήριξης, 1,2 εκατομμύρια EUR για έργα και προμήθειες, 0,8 εκατομμύρια EUR για υπηρεσίες και τα υπόλοιπα 24 εκατομμύρια EUR υπό μορφή επιχορηγήσεων·
61. σημειώνει ότι η Επιτροπή δεσμεύτηκε πέρυσι να διαθέσει 700 εκατομμύρια EUR στην Παγκόσμια Σύμπραξη για την Εκπαίδευση, προκειμένου να βοηθήσει 140 εκατομμύρια παιδιά να αποκτήσουν εκπαιδευμένους εκπαιδευτικούς και να προσελκύσουν 88 εκατομμύρια περισσότερα παιδιά στο σχολείο και τη μάθηση·
62. επαναλαμβάνει ότι τα προγράμματα επιχειρηματικότητας διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην καταπολέμηση της φτώχειας και την ανάπτυξη οικονομικής μεγέθυνσης· επισημαίνει το γεγονός ότι η παροχή επιχειρηματικής κατάρτισης μπορεί να βοηθήσει τους επιχειρηματίες μικρής κλίμακας να ιδρύσουν επιχειρήσεις και να βελτιώσουν τις επιχειρηματικές πρακτικές, επιτρέποντας στις φτωχές οικογένειες να χαράξουν την πορεία τους προς βιώσιμα μέσα βιοπορισμού και κοινωνικοοικονομική ανθεκτικότητα· σημειώνει, ωστόσο, ότι, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των εν λόγω προγραμμάτων, η κατάρτιση αυτή θα πρέπει να συμπληρώνεται με εξατομικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης και παρακολούθησης· υπενθυμίζει ότι στις χώρες εταίρους πρέπει να ενθαρρύνεται η δυνατότητα πρόσβασης των νέων γυναικών σε ευρωπαϊκά σχέδια, επαγγελματική κατάρτιση και κονδύλια·

⁽¹⁸⁾ <https://www.globalpartnership.org/>

⁽¹⁹⁾ <https://www.educationcannotwait.org/>

63. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δρομολόγηση το 2021 ενός νέου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων ανά χώρα (RMF+)· σημειώνει ότι το νέο αυτό εργαλείο βασίζεται στο προηγούμενο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή το 2013· σημειώνει, επιπλέον, ότι το RMF+ είναι προσαρμοσμένο στο μεταβαλλόμενο πλαίσιο των διεθνών εταιρικών σχέσεων, στο εξελισσόμενο γεωπολιτικό τοπίο και στον νέο Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας «Η Ευρώπη στον κόσμο» και ότι εφαρμόζεται σε χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει διμερή συνεργασία, συμπεριλαμβανομένου σημαντικού αριθμού χωρών στις οποίες δεν παρέχεται δημοσιονομική στήριξη·
64. σημειώνει ότι οι αντιπροσωπείες της ΕΕ και οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής χρησιμοποιούν τα συμπεράσματα του RMF+ και παρακολουθούν την εφαρμογή των μέτρων μετριασμού του κινδύνου και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τις προτεραιότητες του πολιτικού διαλόγου, σε συνέργεια με άλλα υφιστάμενα εργαλεία ανάλυσης και υποβολής εκθέσεων·
65. θεωρεί ότι το ΕΤΑ, όπως και άλλα προγράμματα της ΕΕ, πάσχει από έλλειψη προβολής, κατανόησης και δημοσιότητας, καθώς οι τοπικοί πληθυσμοί που επωφελούνται από τη χρηματοδότηση της ΕΕ δεν γνωρίζουν τη στήριξη και την αλληλεγγύη της ΕΕ· θεωρεί επίσης ότι υπάρχει ανάγκη για καλύτερη εξήγηση του ΕΤΑ στο κοινό·
66. χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη θέσπιση από την Επιτροπή συνεκτικών και δεσμευτικών ελάχιστων εταιρικών κανόνων για την επικοινωνία και την προβολή της Ένωσης σε όλα τα χρηματοδοτικά προγράμματα και τους τρόπους διαχείρισης της Ένωσης κατά την περίοδο χρηματοδότησης 2021-2027 ⁽²⁰⁾· θεωρεί, ωστόσο, ότι κάθε δικαιούχος χώρα θα πρέπει να είναι εν μέρει υπεύθυνη για τον προγραμματισμό των δράσεων επικοινωνίας (υπό την εποπτεία των υπηρεσιών της ΕΕ) με σκοπό την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα έργα και τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ· ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει αυτήν τη δυνατότητα·
67. πιστεύει ότι κάθε δικαιούχος χώρα θα πρέπει να παρουσιάσει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο, στο οποίο θα αναφέρονται τα έργα και οι στόχοι της, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΠ· πιστεύει ότι η αρχιτεκτονική αυτή θα μπορούσε να αυξήσει τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής βοήθειας, επιτρέποντας τον καθορισμό μακροπρόθεσμων στόχων όπως ορίζονται από την Επιτροπή, ιδίως σε τομείς που απαιτούν μακρόπνοο σχεδιασμό, όπως η ενέργεια, η υγεία, η ύδρευση, η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση· σημειώνει ότι το σχέδιο αυτό θα πρέπει να υποβληθεί από τη δικαιούχο κυβέρνηση, η οποία θα βασίζεται στη συμμετοχή τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων, η συμβολή των οποίων θα πρέπει να τονωθεί· πιστεύει ότι θα ενθαρρύνει επίσης τη συμμετοχή των χωρών προορισμού στη χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ, μέσω της συμμετοχής των θεσμικών οργάνων και των ενδιαφερόμενων μερών της·
68. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα στην οποία θα δημοσιοποιούνται όλα τα έργα του ΕΤΑ και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας «Η Ευρώπη στον κόσμο», προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια και η πρόσβαση στα δεδομένα·
69. σημειώνει με ικανοποίηση ότι, στον τομέα της εξωτερικής δράσης, η ΓΔ INTPA, μαζί με άλλες ενδιαφερόμενες ΓΔ και υπηρεσίες, έχει υιοθετήσει μια νέα προσέγγιση για την επικοινωνία σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο· σημειώνει ότι αυτή η νέα προσέγγιση απομακρύνεται από μια κατακερματισμένη, ειδική ανά έργο επικοινωνία σε μια πιο εστιασμένη και στρατηγική προσπάθεια· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημοσίευση των επικαιροποιημένων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ενημέρωση και την προβολή σχετικά με τις εξωτερικές δράσεις της ΕΕ ⁽²¹⁾, στις οποίες περιγράφεται τι αναμένεται από τους εταίρους που υλοποιούν τις εξωτερικές δράσεις της Ένωσης·
70. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, μετά τη λήξη της συμφωνίας εταιρικής σχέσης του Κοτονού μεταξύ της ΕΕ και των χωρών ΑΚΕ τον Φεβρουάριο του 2020 και τη μονογράφιση νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης τον Απρίλιο του 2021, το Συμβούλιο εξακολουθεί να μην έχει εγκρίνει την υπογραφή της νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης, επιβάλλοντας ετήσια παράταση της παλαιάς συμφωνίας και θέτοντας το σύνολο των κοινοτήτων ΑΚΕ και ΕΕ σε μια νομική γκρίζα ζώνη σε σχέση με τη συνέχιση του πολιτικού διαλόγου και των αναπτυξιακών πολιτικών· καλεί επιτακτικά το Συμβούλιο να αντιμετωπίσει το βέτο ενός και μόνο κράτους μέλους και να εγκρίνει την υπογραφή της νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης·

⁽²⁰⁾ https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_el

⁽²¹⁾ https://international-partnerships.ec.europa.eu/knowledge-hub/communicating-and-raising-eu-visibility-guidance-external-actions_en

71. θεωρεί ότι τα αποτελέσματα της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ θα μπορούσαν να ενισχυθούν με ισχυρό και στοχοθετημένο συντονισμό μεταξύ των χρηματοδοτικών δράσεων του ΕΤΑ και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη («NDICI-Global Europe»), ιδίως μέσω διασυνοριακών έργων, με σκοπό τη δημιουργία συνεργιών και την αύξηση της χρηματοδοτικής προστιθέμενης αξίας του ΕΤΑ και του NDICI-Global Europe·
72. επισημαίνει την προστιθέμενη αξία των «συνδυαστικών» μέσων, τα οποία συνδυάζουν δημόσιες επιχορηγήσεις με ιδιωτικά δάνεια· καλεί την Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα και να παράσχει κίνητρα για τη χρήση των εν λόγω μέσων· καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, ιδίως μέσω τοπικών ΜΜΕ και επιχειρηματιών·
73. σημειώνει τις παρατηρήσεις της Επιτροπής σχετικά με τις αξιολογήσεις που διενεργεί, μεταξύ άλλων, όσον αφορά το ΕΤΑ· επαναλαμβάνει, ωστόσο, το αίτημά του για ολοκληρωμένη αξιολόγηση των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ, προκειμένου να είναι σε θέση το Κοινοβούλιο να αξιολογήσει επακριβώς τον αντίκτυπο των κονδυλίων του ΕΤΑ και να επαληθεύσει ότι τηρείται ο απώτερος στόχος της αναπτυξιακής βοήθειας — δηλαδή η μείωση και εντέλει η εξάλειψη της φτώχειας·
74. εφιστά την προσοχή στο διαρκώς επιδεινούμενο πλαίσιο εντός του οποίου διεξάγονται οι πολιτικές της Ένωσης για την ανάπτυξη και την ανθρωπιστική βοήθεια, το οποίο χαρακτηρίζεται ιδίως από την πανδημία της COVID, την αδιάκοπη επιδείνωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, την απώλεια βιοποικιλότητας, την αύξηση της επισιτιστικής ανασφάλειας και τις αυξανόμενες επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας· σημειώνει το συνεχώς αυξανόμενο χάσμα μεταξύ των κονδυλίων που απαιτούνται και εκείνων που είναι διαθέσιμα για να αντιμετωπιστούν η εντεινόμενη κλιματική κρίση, η κρίση πείνας, η κρίση χρέους η ανθρωπιστική κρίση και άλλες κρίσεις που προκαλούν εντεινόμενη ανισότητα και αυξανόμενα επίπεδα φτώχειας για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες· ζητεί κατάλληλη χρηματοδότηση προκειμένου να ανακοπεί η συνεχιζόμενη τάση απομάκρυνσης από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών αντί για προσέγγιση των εν λόγω στόχων· τονίζει ότι, παρά τις πολυάριθμες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ σε σχέση με την πανδημία της COVID-19 και τον ρωσικό επιθετικό πόλεμο στην Ουκρανία και τις γεωπολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις της, οι δαπάνες για αναπτυξιακή βοήθεια πρέπει να αυξηθούν·
75. εκφράζει τη λύπη του για την απουσία της μετάβασης «από δισεκατομμύρια σε τρισεκατομμύρια» στη χρηματοδότηση για την ανάπτυξη που αναγνωρίστηκε ως αναγκαία κατά την έγκριση των ΣΒΑ το 2015· επισημαίνει την επείγουσα ανάγκη να κινητοποιηθούν πολύ περισσότεροι ιδιωτικοί πόροι παγκοσμίως, μέσω της προώθησης των επενδύσεων και της αποτελεσματικότερης φορολόγησης, με παράλληλη διασφάλιση ότι οι ενέργειες ευθυγραμμίζονται με τους στόχους της Ατζέντας 2030 και της συνοχής των πολιτικών για την ανάπτυξη αλλά και να αυξηθεί η δημόσια χρηματοδότηση για την ανάπτυξη, σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις για επίπεδα από τα οποία εξακολουθεί να απέχει πολύ η ΕΕ·

Συνέχεια που δόθηκε στην απαλλαγή για το 2020

76. σημειώνει ότι η Επιτροπή παρουσίασε συνοπτικά τα μέτρα που έλαβε ως απάντηση στις κύριες πολιτικές προτεραιότητες που εκφράστηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στη διαδικασία απαλλαγής για το 2020 μέσω της έκθεσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2020 ⁽²²⁾, μέρος των ενοποιημένων δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας·
77. σημειώνει ότι, ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Κοινοβουλίου, η Επιτροπή παρέσχε ενημέρωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του 8ου και του 9ου ΕΤΑ·
78. εκφράζει την ικανοποίησή του για την εφαρμογή της σύστασης του Κοινοβουλίου σχετικά με τη στήριξη των διοικητικών αρχών των ΥΧΕ, η οποία εγγυάται τη δίκαιη κατανομή κονδυλίων· ωστόσο υπογραμμίζει την ανάγκη για μεγαλύτερη συνεκτικότητα της δράσης στην περιοχή ΑΚΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι δίνεται προτεραιότητα στους αναπτυξιακούς στόχους και ότι οι πολιτικές που στοχεύουν τις ΥΧΕ συνδέονται με την ανάπτυξη των γεωγραφικών περιοχών τους και ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες της Ένωσης·
79. σημειώνει, επιπλέον, ότι οι παρατηρήσεις του Κοινοβουλίου έχουν ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση του σχεδίου δράσης της ΓΔ INTPA για το 2021 σχετικά με την αντιμετώπιση των αδυναμιών και των υψηλών κινδύνων που εντοπίστηκαν.

⁽²²⁾ COM(2022), 331 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0331>